

Eva de Waard

LEVENSLLOOPREGELING, VOERTUIG OF VEHIKEL?

Levensloopregeling. Raar woord eigenlijk. Valt de levensloop wel te regelen? Ons taalgebruik wijst in een andere richting: 'het leven moet zijn beloop hebben.'

ADVIESBUREAU

Bijna drie jaar geleden dook hij ineens op: de levensloopregeling. Mijn hart maakte een vreugdesprongetje: nu zou het spannend gaan worden! Het onderliggende rapport *Verkenning levensloop*, gratis te verkrijgen bij het ministerie van SZW, klonk veelbelovend. Een boeiend en inspirerend stukje werk. Inmiddels leven we drie jaar verder en is de wereld een stuk grimmiger geworden. Het rapport is niet meer verkrijgbaar en de regeling blijkt vooral over geld te gaan. Mijn aanvankelijke hoop lijkt vergeefs.

De term levensloopregeling blijkt te slaan op de integratie van leven en loopbaan. Het kabinet hoopt dat burgers met de levensloopregeling individueel gaan sparen voor belangrijke momenten in de levensloop. Zorgen voor kinderen of ouders, een studiejaar of een wereldreis, het pensioen, het zou allemaal gefinancierd moeten worden met de levensloopregeling. Ben ik daardoor teleurgesteld? Jazeker. Want als je iemand vraagt wie hij is dan antwoordt hij met zijn levensloop. Het gaat hier dus om het meest wezenlijke wat wij hebben: onze eigen levensloop, een uniek oriëntatie- en ontwikkelingspunt. In die zin zou de regeling een fantastisch voertuig kunnen zijn. Ouderschaps- of studieverlof, allerlei regelingen die een goede balans tussen werk en privé beogen, bieden kansen om je als *mens* te ontwikkelen. Je bewust te worden van je mogelijkheden door voorzichtig aftastend en zoekend, terugziend en vooruitkijkend, keuzes te maken. De regeling zou dus niet alleen moeten draaien om geld. Het zou vooral moeten gaan over bewustwording en zelfsturing op twee cruciale levensgebieden: leven en loopbaan. Een dergelijke bewuste planning is echter alleen mogelijk als je de materie overziet en afstand kunt nemen.

Arbeid onder druk van het 'brood op de plank' staat dat in de weg. Jongeren, vrouwen en laagopgeleiden dreigen daardoor met de regeling van de wal in de sloot te raken. In de huidige regeling zal er vooral gespaard moeten worden 'voor later', maar dat sparen is niet erg realistisch op het moment dat je leven volop in ontwikkeling is... en al helemaal niet inspirerend. Als er iemand van de regeling gebruik zal maken, zo concludeert het Centraal Planbureau, dan is het waarschijnlijk een man, hoogopgeleid, goedverdienend, die spaart voor zijn vervroegd pensioen. De kloof tussen de *haves* en *have-nots* zal alleen maar groter worden.

Ik vrees dat er met deze regeling wederom iets wezenlijks tot 'recept' verlaagd wordt. In het bedrijfsleven hebben we net de hypes rond talent- en intuïtief management gehad, waarin een appèl wordt gedaan op authentieke kwaliteiten. We horen er nauwelijks iets meer over – wat overgebleven is zijn 'recepten' die leeg blijken te zijn.

Zo redenerend betrap ik mij erop dat ik bewustwording dreig te gaan zien als 'luxe broodje'. Daarmee sluit ik aan bij de vervlakking en dat kan niet de bedoeling zijn. Laat ik dus nog eens teruggaan naar mijn 'vreugdesprongetje'. Waarschijnlijk is het zo dat mijn cliënten en ik uiteindelijk zelf het voertuig zijn. Daar kan de regeling niets aan afdoen of toevoegen.

En dat brengt mij direct op een heel andere gedachte: is het niet zo dat bewustwording eigenlijk niets kost?

Eva de Waard werkt vanuit adviesbureau De Waard Consult. In haar werk staat de verbinding tussen levensloop en loopbaan centraal.
www.dewaardconsult.com